

ACKUMULERAD TYSTNAD: ORGANISATORISKA SPÄNNINGSFÖRHÅLLANDEN I BARNAVÅRDSUTREDNINGAR VID MISSTÄNKT VÅLD

Lina Ponnert

Lunds universitet

Presentationen tar sin utgångspunkt i ett forskningsprojekt om barnavårdsutredningar vid misstänkt våld, med fokus på rättsliga krav och hur våld tolkas och förstås i praktiken. Ett syfte har varit att analysera de spänningsförhållanden som kan finnas mellan olika rättsliga principer och hur dessa hanteras av socialsekreterare. Projektets frågeställningar har rört socialsekreterares handlingsutrymme, etiska dilemman och hur orosanmälningar om misstänkt våld hanteras i praktiken. Det empiriska materialet utgörs av två kvalitativa intervjustudier med socialsekreterare i olika kommuner (gruppintervjuer och individuella intervjuer) samt barnavårdsutredningar som inletts på grund av misstanke om våld i en kommun.

I denna presentation kommer några resultat från intervjustudierna att presenteras, med särskilt fokus på organisatoriska spänningsförhållanden och etiska dilemman som samverkan med olika professionella och med Barnahus innebär och några konsekvenser för barn (Ponnert, in press). När det finns misstanke om att ett barn upplevt våld i hemmet involveras som regel flera olika yrkesverksamma; professionella med anmälningsskyldighet, socialsekreterare i mottagningsenhet och utredningsenhet, samt yrkesverksamma i Barnahus, varmed en kedja av både intern och extern samverkan sätts i gång. Ett syfte med Barnahus har varit att tillhandahålla en barncentrerad modell för att utreda misstänkt barnmisshandel med en en-dörrs princip för att undvika sekundär viktimisering, samtidigt visar studier på vissa utmaningar i praktiken, som att en straffrättslig logik tenderar att prägla arbetet (Johansson 2011; 2017) och att barn får begränsat med information inför och efter förhöret på Barnahus (Kläfverud 2021; Landberg & Svedin 2013; Kaldal m.fl. 2017.) Socialtjänsten präglas i sin tur av en intraorganisatorisk specialisering där utredningsarbetet delas upp i mottagningsenheter, med ansvar för den omedelbara skyddsbedömningen och förhandsbedömningen, och utredningsenheter som ansvarar för själva barnavårdsutredningen. Men vad händer med socialsekreterares riskbedömningar, när de både filtreras internt mellan olika enheter, och i förhållande till Barnahus och en straffrättslig logik?

I presentationen visas hur både anmälare och socialsekreterare undviker att tala vidare med barn om våld i väntan på förhöret på Barnahus. Den omedelbara skyddsbedömningen präglas också av administrativa och normativa trösklar till följd av rättsliga krav och arbetets organisering. Begreppet ”ackumulerad tystnad” introduceras som ett sätt att förstå den fördröjningsprocess som juridifieringen (jfr Teubner 1987) av barns våldsutsatthet och

det delade ansvaret och handlingsutrymmet (jfr Hood 2020) som olika yrkesverksamma runt barnet har när barn berättar om våld, resulterar i.

REFERENSER

- Hood, Christopher (2020) Discretion and blame avoidance. In: Evans, T. & Hupe, P.(eds.) *Discretion and the quest for controlled freedom*. London: Palgrave Macmillan.
- Johansson, Susanna (2017) Power Dynamics in Barnahus Collaboration. In: Johansson, S., Stefansen, K. & Bakketig, E., Kaldal, A. (eds.) *Collaborating Against Child Abuse. Exploring the Nordic Barnahus Model*. Cham : Palgrave macmillan.
- Johansson, Susanna (2011) *Rätt, makt och institutionell förändring. En kritisk analys av myndigheters samverkan i barnahus*. Lund Studies in Sociology of Law 35: Lund University.
- Kaldal, Anna; Diesen, Cristian; Beije, Johan &. Diesen, Eva F. (2010) *Barnahusutredningen 2010*. Stockholm: Jure förlag.
- Kaldal, Anna; Landberg, Åsa; Eriksson, Maria & Svedin, Carl Göran (2017) Children's right to information in Barnahus. In: Johansson, S., Stefansen, K. & Bakketig, E., Kaldal, A. (eds.) *Collaborating Against Child Abuse. Exploring the Nordic Barnahus Model*. Cham: Palgrave macmillan.
- Kläfverud, Maria (2021) *Iscensätta barnperspektiv: Före, under och efter Barnahusbesök*. Lund: Socialhögskolan, Lunds universitet.
- Landberg, Åsa & Svedin, Carl Göran (2013) *Inuti ett barnahus. En kvalitetsgranskning av 23 svenska verksamheter*. Stockholm: Save the Children Sweden.
- Teubner, Gunther (1987) *Juridification of social spheres: a comparative analysis in the areas of labor, corporate, antitrust, and social welfare law*. Berlin/New York: De Gruyter.